

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Felirat szerkesztő háborús lété miatt a szerkesztésről leléle:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-száma: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Megyéd évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónap 1 " 20

A „beteg ember”

Makó nov. 5.

Hogy a török is kihuzta a kardot, az a kérdés támad világazerte, vajjon az újabb fegyvereknek a szabványos hamarabb meghozza-e a világháboruban a döntést, vagy pedig még tovább tart a mérkőzés? A vérek tengere elpad-e, vagy még erősebben feldagad?

Nagyon sokféle erről a vélemény. Az egyik azt hiszi, hogy ha a török a vele együtt a mohamedán világ indít akciót az angolok, oroszok a közben a franciák ellen is, akkor a hármastentent úgy megbénul, sanyi erejét kell az európai harclerekről másfelé káldenie, hogy nem marad a részese más mátra, mint sürgősen keresni a békés kibontakozás útját. A másik nézet pedig azt véli, hogy bájos még előre inni a medve bőrére, mert ezáltal nem a képzelet-bell, hanem a valóságos medve, az orosz, olyan erőforrásokkal rendelkezik még, amikkel kibuzhat egy téli hadjáratot is.

Az igaz, hogy kellenek olyan nézetek is, a melyek nem engedik meg, hogy túlságosan rozsás szinben lássuk a világot, de azért ma mégis úgy áll ez a rengeteg véres bál, hogy a mi jó reményeink beteljesedése van legfeljebb az eshetőségek között. Az ellenségnek mindenütt rosszul áll a dolga, bármielyen sok van is belőle. E, yedül Lemberg környéke az, ahol előre volli képes tolni támadó hadát az orosz, de ezzel az eredménnyel nem sokáig dicsekedhet. Bukovina fővárosából, ahol már be is rendezte a maga módja szerint való közigazgatását, kénytelen volt kivonulni. Ez lesz a vége a lemberg-i betörésnek is, ha nem is azonnal. Ma a német nagy lapok is komolyan hangsúlyozzák, hogy az oszt-rák magyar hadvezetőség a galiciai harcokban teljesen természetesen járt el annak a főfeladatnak a végrehajtása körül, hogy ércial gyanánt álljon az oroszok európai hadserege és az azai hordái elé. A vezérkar intézkedéseinek kiválósgát dicsérik és kiemelik, hogy ezt a rengeteg feladatot okos számítással és a lehető legkisebb vérszédzattal hajta végre. Mert ma tény, hogy az orosz, bár irtózatosa nagy a tömege, nem képes előrehatolni, ellenben több helyen hátrálni és vereséget szenvedni kénytelen.

Ez volt a kilanduló pont a háboru kezdetén is. Lehetőleg úgy dolgozni az orosz ellen, hogy a német szövetséges a csapatai nagyobb részét a nyugati harcléren használhassa a franciák, belgák és angolok ellen. Nem kell feledni, hogy szövetségesünknek csak Eu-

rópa felső részén négy ellenséggel van dolga, szólni jön még délen két kis délszláv állam a szután ott volna még a messzi Ázsiában a németek ellenségeül Japán. Ez az európai háboruban nem sok vízet zavar, legfeljebb elveszi a németek az aial erődiményét, ha bírja. De az argoi, a francis, a belga mind a német hátrazóien vannak a szokai nem csak földrajziatni, hanem lelőri is kell, hogy azután következhessen a döntő mérkőzés az oroszai. A muzkával szemben egyelőre az a feladat: gátni állni. Olyan acéfai gyanánt, amelyen megtörök az északi óriás lomha tömegereje.

A monarchia népei egységesek a honvédelem azent munkájában. A helyzet ma az, hogy a nyugati harclereken diadalmaskodik a német szövetséges, a déli harclereken győzelmesen nyomulunk előre mi, és az orosz pedig meg van szasziva abban az útjában, amelyben minden számoltevtől le akart lépni.

A százegységánynapos hadjáratoknak reánk nézve ezek az eredményei, amik az ellenség óriási számát tekintve, mindenkit kielégíthetnek. És mikor így állunk, akkor jönnek segítségül a török fegyverek. Amik már is elég gondot okoznak oroszai és angolaiak egyaránt a még többet fognak okozni. Oroszország már meg van benuiva a Fekete-tengeren s az angolt India kulcsánál, Egyiptomban s a Vörös-tengerenél támadták még a mozlimok. Még hátra vannak a franciák, akik három afrikai országban zarnokoskodnak mohamedánokon. Ezek pedig már olyan dolgok, amikre a királygyilkosok szövetségei nem számoltak. Most legfeljebb abban reménykedhetnek, hogy a mohamedán világ zászlobontását a gyarmataikra majd ilókban tudják tartani. De a török bizonyosan a módját tudja ejteni annak, hogy ebben megcsalatozhassanak. A vallási szervezeteik alkalmat nyújt arra. És ha az egész mohamedánóság megindul, nem áll meg addig, amíg a zsarnokai uralmát le nem rázza. Egymaga ehhez kevés lett volna. De most elérkeztek látta az időt arra, hogy cselekedjen.

A „beteg ember”. Erre az államra mondták, hogy beteg ember. Sőt azt is mondták az ellenségeink, hogy a mi monarchiánk pedig a második beteg ember, a kivel szintén végezni kell.

Hála istennek azonban, most hirtelen csodálatosan egészségesek lettek ezek a „beteg emberek”. Érezhetik az öklüket.

Egyre beljebb a háboruba.

Szerbiában győzelmesen haladunk előre.

A török-orosz háboru eseményei.

Az európai háboru forgatagába ma már más világrészek rabját nem fűző nemzeti le vegyűnek, akik le szarják rázni a jármot, melyet részint az orosz és francis, részint a számlító angolrakott vállalkra.

A nagy háboru ma már tul lépte Európa határait és el lehet mondani, hogy háboruban áll az egész világ. Az európai szövetséges hadak legközlelebb bekövetkező lényes győzeleme azonban meg fogja hozni a nagy világ-békét.

Mai hírelek a következők:

HÁBORUNK AZ OROSZOKKAL.

Legionariusok az orosz-lengyelországi csatákban.

Krakó, nov. 4.

A „Nowa Reforma” magasabb-rangú tisztok elbeszélése nyomán a legyűl légiónak az Ivangorod melletti nagy csatákban való részvételéről ezeket írja: Az első ezred legionariusai hat napon keresztül, október 21-től 26-ig Laski és Suskova községek mellett az orosz tüzérség és gyalogság tüze alatt állottak. Szuronyrohammal visszavertek egy orosz támadást, az ellenség egy századát foglyul ejtették a egyáltalában nagy vitézséggel harcoltak. A légiónak 30 halottja és száz sebesülte volt. Ez a veszteség nem is jelentékeny, ha meggondoljuk, hogy az ezred ugyazólván állandóan az orosz tüzérség, sőt később még hozzá a nehéz tüzérség tüzelése alatt állt. Pilsudski parancsnok egy huszon-negy centiméteres mozsár lövedék-től sebesült meg, szerencsére könyebben. A 4. zászlóalj (Wyrwa parancsnoksága alatt) offenzív módon nyomul előre Varsó kormány-zóságban s zítán a Budy Michalowski melletti véres csatában

megakadályozta egy tekintélyes ellenséges hadosztálynak, amelyet tüzérség is támogatott, a Pilska-tolyón való átkelését.

Ujabb győzeleink az oroszokon.

Budapest, nov. 5.

Közaki hadszíntéren hadműveleteink tegnap is természetesen folytak le anélkül, hogy ellenség csak a legcsekélyebb mértékben is zavarta volna. Wyslok torkolatától délre csapataink oroszokat, kik a San nyugati partján vették meg labukat, összes állásalkból kiverték. Itt több mint ezer oroszot foglyul ejtettünk és géppuskákat zsákmányoltunk. Hasonlóképp Stryj völgyében nem volt már képes az ellenség támadásainak helytállani. Itt ötszáz orosz fogtuk el és egy géppuskás osztag és egyéb hadianyag jutott birtokunkba. - Hőier.

A cár ismét a harctérre utazott.

Carskoje Szelc, nov. 5.

Miklós cár a táborban álló seregekhez utazott. Alexandra Feodorovna cárné, a nagyherceg-trónörökös és a császári pár leányai kíséretük a cárt a pályaudvarra. A círral utazott a hadgyimnaszter is.

A Pruth mindkét partján megvertük az oroszokat.

Bécs, nov. 5.

Csernovicból érkezett jelentés szerint a Bukovina fővárosa körül támadó orosz seregeket vereség érie. Csapataink a Kutynál és a Csernovicól északnyugatra aratott győzelem után erős támadásba mentek át és amint már öt nap előtt jelentették, Tnialyn irányában áldozták az oroszokat. Sniatyn

környékén a két irányból futó orosz csapatok megpróbálták az egyesülést, de sikertelenül, a város közelében újabb vereség érte őket és csapataink bevonultak Siatyuba. Így most már a Pruth mindkét partján a mi csapataink tartják megazálva a pozíciókat és Bukovinának csak jelentéktelen kis részén állnak még orosz csapatok, melyek kiverése folyamatban van.

Támadó harcunk a Stryj völgyében.

Ungvár, nov. 5.

Az északkeleti harctérről ideérkező hírek szerint a Kárpátok galiciai lejtőjén előnyomulásunk állandó harcok között sikerrel folyik. Az oroszok erősen védekeznek támadásunk ellen és lehetőleg makacs ellenállás után adják csak fel pozícióikat. Egyes helyeken, így Sinavodskánál ők mentek át támadásba, mely azonban sikertelen maradt. Közel ezer foglyot ejtettünk és számos ágyút zsákmányoltunk ebben az időközben. A dolina vonalon sikeres támadásunk után jelentős léptekkel haladunk előre. Hasonlóan sikerrel támadunk Bolechovnál is.

HIREK A NYUGOTI HARCTÉRRŐL.

A németek sikerei a tengeren.

London, nov. 5.

A Times jelenti: A múlt hét végének legjelentősebb eseménye az, hogy a Hermes cirkáló szombaton a doveri vonalon egy német tengeralattjáró naszád elsüllyesztette. Ez egymagában még nem lenne komoly dolog, de mindenesetre veszteség, amit jobb belemerülni. Jellemző, hogy a Hermest, épp úgy, mint a Hawket, utközben süllyesztették el. A tulajdonképpeni fontossága az esemény az, hogy a doveri útvonalon ellenséges tengeralattjáró naszádok tartózkodhatnak és hogy az ő jelenlétükkel a tengerszorosban folyton számolniuk kell. Ez idő szerint kilenc helyen mutatkoztak ellenséges tengeralattjáró naszád. Nagy ügyességgel és hősiességgel vezették őket. Az ellenség tengeralattjáró naszádjai és aknáival csökkentette, ha ugyan nem is tulságos nagy mértékben azokat a bizonyos esélyeket, amelyekre a tengeren támadásunk. Siratárgyaink arra kényszerít bennünket, hogy a nyílt tengeren tartunk hajóinkat, ahol nagyobb veszélynek vannak kitéve, mint amilyenek által szoktuk.

London, nov. 5.

A Morningpost tengerészeti munkatársa a következőket írja: Németország érdekében fekszik az összes tengereket lehetőleg minél bizonytalanabbá tenni. A mi érdekünk az, hogy nyílt tengeren tartunk hajóinkat, ahol nagyobb veszélynek vannak kitéve, mint amilyenek által szoktuk.

Lillelől északra hátrálnak az angolok.

Berlin, nov. 5.

A Daily Mail jelenti Londonból: Lillelől északra borzasztó erővel folyik a csata angol és bajor csapatok között. Az angolok több napig tartották pozíciójukat, de végül is hátrálni voltak kénytelenek, mert a bajor tüzekek rejtetes pusztítást vittek véghez lövészáraikban. La Basse és Betanue között is nagy csata folyik. A német nehéz ágyúkat kihatolva pontossággal lönek.

Visszavert francia támadások.

Berlin, nov. 4.

A nagyvezérkar közli: Támadásaink Ypres ellen Arrasról északra és Solassontól keletre lassan, de sikeresen haladnak előre. Verdunról délre és a Vogézekben francia támadásokat visszavertünk.

A német aviatikusok bombái.

Rotterdam, nov. 4.

Londonból táviratozzák: Albert belga király a múlt héten Furnes környékén egy kis villába költözött. A németek ezt megindták és már szerdán megjelent egy német repülőgép a nyaraló fölött. Két bombát hajított le, de azok csak a villa kerítésébe estek és a nyaraló épületében nem tettek kárt.

Páris, nov. 5.

A Temps a következőket közli: Amikor Furnes környékén az egyesült sereg Albert király Poincaré és Joffre előtt aidaállított, két német Tauba röpült az angol-belga-francia csapatok fölött. Bombákat is hajítottak le, de hogy milyen volt a hatásuk, arról nincsen hír.

SZERB HARCTÉR ESEMÉNYEI.

Újabb részletek Szabács elfoglalásáról.

Szerbia, nov. 5.

A Szabács alatti csata, amely újabb diadalt hozott a magyar fegyvereknek, nem tartott tovább néhány óránál. Csapataink a menekülő ellenséget eldövve, délelőltől tíz óra tájban érkeztek Szabács alá, ahol a fedezékek mögé vonult szerb csapatok erős pusztával fogadták őket. A szerb tüzeesség akkor már gyengén dolgozott, mert a szerb sereg zöme már visszavonulóban volt a így csapataink minimális veszteségeket szenvedtek.

Az ellenséget eldövő csapatainkkal egy vonalban nyomultak előre a Száván moptorjának is, amelyek erős és hathatós tüzelésükkel rejtető kárt és veszteséget okoztak a szerbeknek. A szerb ágyúkat természetesen hevesen viszonozták a monitorok tüzelését és mindenáron szerették volna a két hajót meg-

semmitleni, de azok mindig változtatták helyüket és így a szerb gránátok mind messze mögöttük csapódtak le.

Amikor a monitorok előnyomuló csapatainkkal együtt Szabács elé értek, a hajógyűk a várost kezdték bombázni, hogy megnehezítsék a szerbeknek a visszavonulást. A bombázásnak rejtető eredménye volt. Egyetlen ház nem maradt épen és amikor csapataink bevonultak, ezernél több szerb katona halálát szedték össze az utcákon.

A monitorok ágyú bémulatos pontossággal löttek. A szabácsi villanygyár kéményét egyetlen lövéssel rombadöntötték.

A csata maga délután négyig tartott. Azután már csak áldozták a mieink a menekülő ellenséget, amelyet teljesen szétzórta.

Újabb csata nem volt. Csapataink szelleme és harci kedve minden dicsőreget felülmúl. A Szabács körüli harcokban a szerb kétezer embert veszítettek el. Many halottat kellett a mieinknek eltemetniük a csata után.

A boszniai harcok hadifoglyai.

Péc, nov. 5.

A szerb bosnyák határról 450 hadifoglyot szállítottak Pécsen keresztül Boldogasszonyfára, az ottani kibővített fogolytáborba. A foglyok között van több tiszt is.

Boszniába szökött szerb katonák.

Szajevó, nov. 5.

Százötven szerb katona, teljesen lerongyolva, kiéhezve, tegnap átszökött Tuzlába. A szökevények nagy örömmel adták kifejezést afelett, hogy a monarchia földjére jutottak. Panaszkodnak, hogy bár a szerb hadsereg teljesen híján van a muníciónak, mégis kényszerítik a katonákat, hogy maradjanak a lövészárokban. Mikor egy órság felváltására kiküldték őket, altisztiikkal együtt átszöktek a boszniai határon.

Szerbia orvosokat keres.

London, nov. 5.

A „Times“ jelenti: A szerb kormánynek sürgősen szüksége van jó gyakorlatú bíró orvosokra, akik bakteorológiában jártasak és járványos betegségek gyógyításához értenek.

Tiszthiány a szerb hadseregben.

Szofia, nov. 5.

A Kambana nial jelentése szerint a szerb hadseregben nagy a tiszthiány. A legutóbbi harcok veszteségei következtében egyes ezredekben csak három-négy tiszt maradt meg.

Görög segítség Szerbiának.

A Dnevik közli: Megbízható vallomások alapján kiderült, hogy

az utóbbi összehúzóéseknél, amelyek a dojrani kerületben a szerb katonaság és az albánok között történtek, a közeli görög határon-tuli garnizon helyőrsége a szerbek segítségére sietett.

AZ OROSZ-TÖRÖK HÁBORÚ.

Bulgária és a török - orosz háború.

A „Narodni Prava“ Radoslavoff miniszterelnök orgánuma a következőket írja Törökországnak az európai háborúba való beavatkozása alkalmából:

„Az egymással harcban álló országoknak Törökország beavatkozása új helyzetet teremtett. A bolgár politikai körökben most az a legfontosabb kérdés, hogy Törökország beavatkozása nem fogja-e követelni Bulgária beavatkozását is? Annyi bizonyos, hogy a miniszterelnök és a kabinet tagjai között az egyetértés tökéletes. Ez azonban nem jelenti azt, hogy szükség esetén Bulgária ne védelmezze meg nemzeti érdekeit, amelyek nem egyeztetelők össze Oroszország számításvival.

Szofia, nov. 5.

Mint az „Uro“ jelenti: Tegnapelőtt Savinsky, az öfiai orosz követ megjelent Radoslavoff dr. miniszterelnöknel és hivatalosan közölte vele, hogy Oroszország és Törökország között a diplomáciai viszony megszakadt és hogy az ellenségeskedések megkezdődtek.

Mindezek után arra kérte Sasinsky kormányra névben a bolgár miniszterelnököt, hogy kövessen el mindent arra vonatkozólag, hogy Bulgária az orosz-török háborúban őrizze meg legszigorubb semlegeségét. Az orosz követ hangsúlyozta a bolgár miniszterelnök előtt ennek a kérdésnek komolyságát és kijelentette, hogy Oroszország a török-orosz konfliktus által előidézett változott helyzet következtében nem fogja elfelejtetni Bulgária szolgálatát.

Egy orosz hajó sorsa.

Bukarest, nov. 5.

A Veliki Knyaz Alexander Nikolajevics, amelynek vasárnap este nyolc óratájt kellett volna befullnia a galaci kikötőbe, mostanáig nem jelentkezett. Azt hiszik, hogy ez az orosz hajó is a háború áldozata lett.

Szent háború.

Berlin, nov. 5.

A Deutsche Tageszeitung jelenti Konstantinápolyból: A sejkü izlám ma kihirdette a szultán felhívását, melyben az izlám minden követőjét felhívja, hogy a kalifátus megvédéséért a próféta zöld zászlója alá csatlakozzon.

Háromszázezer török katona az orosz határon.

Konstantinápoly, nov. 5.

Arabia mohamedán népe fegyvert fogott. Az orosz határon levő török sereg 300.000 emberből áll.

**A Zeidler-gőzmalomban
szénsalak kapható.**

A durvább szénsalak ára koc-
csinként 2 korona, finomabb
3 " "

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting“
Diesel motorok

Szivógáz
és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és
nyersolajkomobillal. Benzin-
nes magánjárók.
Meglepő újdonság!
Nyersolajmotorok
keresztfejvezetékekkel.

Bellért Ignác és Társa mérnöki
iroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Ittaniul ára jánlatot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

„Makói Független Ujság“
nyomdájában eladó. :-:

Egy szobás

garzon lakás

elkészítéssel, villanyvilágítással,
kis verandával KIADÓ.
Cím a kiadóhivatalban.

POÓR ENDRE

gyógyyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepítő, májfolt,
arc- és kézvrösség és min-
denféle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfjítő szer.
Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfjítő 1 ko-
rona. Szappanok több kiállításos ér-
mekkel iszték kiállításra.

Herés árpa szalma, polyva

kazaloként és ölenként eladó közel
a városhoz

IRITZ MIKSÁNÁL.

Legjobb

asztali- és gyógyborok

Iritz Sámuel özv. cégnél
kaphatók.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIAKKAL
a hozzájuk mellékelte készitési utasítás szerint.
Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

drogériájában, Makó, (Főter.)

Kapható következő fajokban:

Absinth	Kávé
Allasch kömény	Maraschline
Angol keserű	Meggy
Anisette	Monta
Ananász	Narancs
Cacao barna	Őszi barack
Chartreuse	Rosztopcsin
Csészárkörte zöld	Rózsa
Curaso	Vanília
Kajsizin	

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen
A „MAKÓIFÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

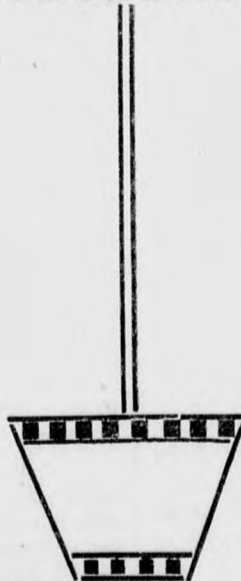
MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

... KÖNYVNYOMDA ...

: LAPKIADÓ VÁLLALAT :

Elvállal:

- Eljegyzési kártyák,
- Meghívók,
- Üzleti könyvek,
- Számlák,
- Levélpapírok,
- Borítékok,
- Névjegyek,
- Könyvek, folyóiratok,
- Gyászlapok és
- Falragaszok előállítását.

A

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG
a vármegye legelterjedtebb
x x x x napilapja. x x x x

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 7 korona.
Fél „ . . . 3 K. 50 F.
Egy hóra 60 fill.

Vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 14 kor.
Fél „ . . . 7 „
Negyed „ . . . 3:50 f.
Egy hóra 1 kor. 20 fill.

Hirdetéseket felvesz a
o o o kiadóhivatal o o o

Telefon szám 124.

Telefon szám 124.